

Op 6 augustus 2015 is door Aeres Milieu een archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek uitgevoerd aan de Veerseweg 103 te Veere. Het doel van het booronderzoek is de in het bureauonderzoek opgestelde specifieke verwachting te toetsen. Aan de hand van deze gegevens kunnen vervolgens adviezen over de aanwezige archeologische resten, of vervolgtraject worden opgesteld.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de jager-verzamelaars uit het laat-paleolithicum en mesolithicum als woon- en verblijfplaats vaak voor de flanken van hoger liggende terreingedeelten in het landschap kozen die zich bij voorkeur in de buurt van (open) water bevonden. Nabij water heerst een grotere biodiversiteit, wat de jacht en het verzamelen van plantaardig voedsel vergemakkelijkt.

Het pleistocene niveau is het niveau ten tijde van de jager-verzamelaars. Dit niveau ligt erg diep op 10 tot 11 meter beneden maaiveld. Bovendien is dit niveau geërodeerd als gevolg van invloeden van de zee. Daarom geldt een lage verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum.

Vanaf het begin van het Holoceen vond veenvorming plaats (Basisveen, Formatie van Nieuwkoop). In deze periode (circa 9.000-7.000 v.Chr.) was het gebied te nat voor bewoning. Vanaf 7.000 v.Chr. vind erosie plaats van het veen en het pleistocene niveau als gevolg van zee-invloeden (afzettingen van het Laagpakket van Wormer). Aangezien het plangebied in deze perioden in een getijdengebied lag en als bewoningslocatie dus ongeschikt, geldt een lage verwachting voor archeologische resten uit zowel het mesolithicum als voor het neolithicum.

Tussen circa 2.000 en 800 v.Chr. begint de kustlijn vorm te krijgen en ontstaat er een gesloten kust, waarbij in het achterland opnieuw veenvorming plaats gaat vinden (Hollandveen, Formatie van Nieuwkoop). Door transgressie ontstaat achter de strandwallen een lagune, bestaande uit een getijdengebied van zandplaten/zandbanken, doorsneden door getijdengeulen. Gezien de veenvorming geldt een lage verwachting voor de periode bronstijd.

Vanaf de ijzertijd en Romeinse periode vind bewoning plaats in het gebied ter plaatse van deze hoger gelegen delen (zandruggen) in voornamelijk de kustgebieden. Het veengebied wordt ontwaterd om het geschikt te maken voor de landbouw. Het plangebied ligt op de overgang van een hooggelegen getij-inversierug en is theoretisch een interessante vestigingslocatie. Voor zover is te achterhalen zijn in de directe omgeving van het plangebied geen vondsten bekend uit de ijzertijd of Romeinse tijd. Daarom geldt een middelhoge verwachting voor nederzettingsresten uit de ijzertijd en Romeinse tijd. Eventueel aanwezige resten worden in de top van het Hollandveen pakket verwacht.

Als gevolg van de grootschalige ontwatering van het veengebied in de ijzertijd en vooral in de Romeinse tijd, vind inklinking plaats. Doordat het maaiveldniveau aan daling onderhevig is, neemt in de vroege middeleeuwen de invloed van de zee weer toe. Er vinden overstromingen plaats en in Walcheren is alleen ter plaatse van de

delen direct langs de kustlijn (oude duinen) bewoning mogelijk. Er geldt om die reden voor het plangebied een lage verwachting voor archeologische resten uit de vroege middeleeuwen.

Het Oudland, waarin het plangebied ligt, krijgt geleidelijk aan minder last van overstromingen. Vanaf omstreeks het jaar 1000 vindt er geleidelijk aan weer meer bewoning plaats in het gebied. Na de bedijkingen in de 12e eeuw ontstaan steeds meer nederzettingen op de hoger gelegen kreekruggen. Het plangebied ligt in landelijk gebied aan de Veerseweg die het vroegmiddeleeuwse Middelburg in verbinding brengt met het laatmiddeleeuwse Veere.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich enkele vliedbergen, kunstmatig opgeworpen heuvels waar bewoningsresten zijn aangetroffen uit voornamelijk de periode 10e – 13e eeuw. Op circa 500 meter ten westen van het plangebied bevinden zich de ondergrondse resten van het (laat)middeleeuwse dorpje en heerlijkheid Schellach dat eind 16e eeuw grotendeels werd verwoest en sinds tenminste medio 18e eeuw was verdwenen als nederzetting. Uit bestudering van historische kaarten vanaf het eind van de 17e eeuw blijkt het plangebied onbebouwd te zijn geweest en direct langs de Kleverkerkse Watergang te liggen, een zijstroom van de Veerse Watergang. Tussen 1750 en het begin van de 19e eeuw gaat het plangebied onderdeel uitmaken van een woonerf. Er zijn enkele gebouwen aanwezig direct ten zuiden van het plangebied, ter plaatse van de huidige gebouwen (woonhuis en stal). Het plangebied zelf blijft onbebouwd.

De Kleverkerkse Watergang ligt nu ten zuiden van dit erf en maakt hier een bocht. Gezien de ligging op een historisch erf en op de plaats waar de Kleverkerkse watergang de Veerseweg kruist, geldt voor het plangebied een middelhoge verwachting voor nederzettingsresten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Op basis van het uitgevoerde bureau- en verkennend booronderzoek kan worden gesteld dat het plangebied een middelhoge verwachting heeft voor het aantreffen van resten uit de periode ijzertijd – Romeinse tijd en late middeleeuwen – nieuwe tijd. De bodem vertoont weinig tot geen sporen van verstoring. De top van de kreekrug kan worden gezien als potentiële woongronden uit de late middeleeuwen – nieuwe tijd, aangezien deze hoger lagen in het landschap. Op grotere diepte, 1,0 meter –mv, ligt ter plaatse van boring 3 en 4 een onverstoorde top van het oorspronkelijke veenlandschap. Het kan niet worden uitgesloten dat zich hier resten uit de ijzertijd – Romeinse tijd in bevinden. Derhalve wordt geadviseerd een vervolgonderzoek uit te voeren. Gezien de beperkte omvang en de middelhoge verwachting van het plangebied wordt voorgesteld dit uit te voeren middels een karterend booronderzoek.